

Vlaams
Parlement

vergadering **C303 – LAN20**
zittingsjaar 2010-2011

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

van 7 juli 2011

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Dirk Peeters tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over berekening van consumptiegroenten met rioolwater

- 2450 (2010-2011)

3

■

Voorzitter: de heer Jos De Meyer

**Vraag om uitleg van de heer Dirk Peeters tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over beregening van consumptiegroenten met rioolwater
- 2450 (2010-2011)**

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Voorzitter, mijn vraag om uitleg is enigszins gedateerd. Ze is immers ingegeven door de aanhoudende droogte, die ondertussen gelukkig achter ons ligt. Aangezien de problematiek van de sproei-installaties voor akkers nog bestaat, is deze vraag om uitleg echter nog steeds aan de orde.

Er wordt vaak gesproken met water dat uit natuurlijke waterlopen afkomstig is. Op zich is dit natuurlijk geen probleem. Het water moet echter proper zijn. Het mag geen bedreiging voor de volksgezondheid vormen. Het burgerlijk wetboek laat toe water voor landbouwdoeleinden te gebruiken. Er mogen wel geen dammen worden opgetrokken. Daarvoor is een provinciale vergunning vereist.

De concrete oorsprong van deze vraag om uitleg is een situatie in Torhout die me door de plaatselijke bewoners is gesignaleerd. Deze situatie maakt duidelijk dat er mogelijke gevaren voor de volksgezondheid zijn. Bovendien bewijst dit hoe belangrijk het is onze oppervlaktewateren te zuiveren.

De beregening met grondwater vormt in elk geval geen alternatief. Dit zou nog meer verdroging en vershraling veroorzaken. Bovendien is het zeker niet de bedoeling van mijn vraag om uitleg nog meer grondwater op te trekken.

De plaatselijke waterloop, de Makeveldbeek, is zwaar vervuild en bevat zelfs ongezuiverd rioolwater. Het gaat hier niet enkel om mest, maar ook om tal van vormen van vervuiling die van huishoudens en van bedrijven afkomstig is. Toch wordt deze beek intensief gebruikt om groenten te beregenen.

Vorig jaar ging het volgens de bewoners om bloemkolen. Dit jaar worden daar wortelen en aardappelen beregend. De aanwezigheid van aardappelen valt me enigszins op. In de provincies Antwerpen en Limburg mogen aardappelen, ter voorkoming van bruinrot, niet met oppervlaktewater worden beregend. In West-Vlaanderen geldt blijkbaar een andere regeling.

De burgers hebben de gemeentelijke Milieudienst en de Dienst Waterlopen van de provincie West-Vlaanderen een aantal vragen gesteld. De antwoorden waren niet bevredigend. Zo is gesteld dat verontreinigd beekwater, inclusief rioolwater, voor beregening mag worden gebruikt. Als de volwassen groenten worden geoogst en aangeboden, moet de betrokkene een eigen risicoanalyse uitvoeren of laten uitvoeren.

De situatie in Torhout vormt allicht geen alleenstaande uitzondering. Ook in de Kempen wordt constant gebruik gemaakt van oppervlaktewater. Als dat water zuiver is, is daar niets mis mee.

In deze tijden van besmetting met enterohemorragische E.coli (EHEC) moeten we ons de vraag stellen of een aangepaste normering voor de kunstmatige beregening met oppervlaktewater niet aan de orde is. Moeten we geen bijkomende waakzaamheid tonen? Moeten we onze handelingen niet uit voorzorg herdenken om nieuwe ziekten te voorkomen?

Ik heb hierover al eerder vragen gesteld. Een gedeelte van mijn vraag om uitleg is naar de commissie Leefmilieu doorverwezen. Ondertussen heeft minister Schauvliege haar antwoord gegeven. Achteraf hebben de gebeurtenissen in Duitsland het probleem bevestigd. In Torhout wordt oppervlaktewater gebruikt. Dit kan problemen opleveren. In Frankfurt heeft een beek het internationale nieuws gehaald. Er zijn problemen geweest met een EHEC-besmetting.

Minister-president, bent u op de hoogte van het geschetste probleem, namelijk de besproeiing van groenten met ongezuiverd rioolwater? Wordt de beregening met oppervlaktewater door landbouwkundige normen, zoals goede praktijken, geregeld? Overweegt u maatregelen? Zo ja, om welke maatregelen gaat het dan? Kunnen de groenten die met dergelijk vervuild water zijn besproeid, voor het geroemde Flandria-label in aanmerking komen? Bestaat er een gestructureerd overleg met het Federaal Agentschap voor de veiligheid van de voedselketen (FAVV) over deze problematiek?

Ik wil tot slot nog even verwijzen naar het antwoord dat minister Schauvliege heeft gegeven. Zij heeft naar de meetpunten van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) verwezen. Daar wordt een bacteriologische besmetting echter niet gemeten. Die metingen hebben betrekking op de biologische en de chemische waterkwaliteit. Er zijn parameters met betrekking tot zware metalen. Bacteriologische besmettingen worden daar echter niet gemeten.

Kunnen voor de landbouw in dit verband speciale normeringen worden uitgewerkt? Liggen die normen misschien al in het verschiet?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, ik zal een schriftelijke versie van het antwoord overhandigen. Dit biedt alle commissieleden de gelegenheid het antwoord uitvoerig na te lezen. Ik zal nu in elk geval kort samenvatten hoe de zaak in elkaar zit.

Er is het Vlaams Reglement betreffende de Milieuvergunning (VLAREM), dat kwaliteitsnormen voor het oppervlaktewater oplegt. Daarnaast zijn er, wat voor de landbouw heel belangrijk is, voedselkwaliteits- en voedselveiligheidsnormen. Die controles worden door het FAVV uitgevoerd. Dat is de belangrijkste controle op de producten van de landbouwsector.

Vanuit het beleidsdomein Landbouw en Visserij is een preventief beleid uitgebouwd om de landbouwers duidelijk te maken dat ze moeten opletten met het water dat ze gebruiken. Dit water moet voldoende zuiver zijn. Indien het niet aan alle normen voldoet, zullen nadien in de productieketen problemen met de producten ontstaan.

De wetgeving legt heel wat autocontrolesystemen op. Die systemen vallen onder de taken van het FAVV. Daarnaast zijn er ook heel wat kwaliteitssystemen die op Europese en internationale normen zijn gebaseerd. Ik denk hierbij onder meer aan Hazard Analysis and Critical Control Points (HACCP), aan Euro Retailer Produce Good Agricultural Practice (EurepGAP) en aan Qualität und Sicherheit (QS). Die kwaliteitssystemen zijn door de verwerkende bedrijven en de grootwarenhuizen ingevoerd. Daaronder bevindt zich nog ergens het systeem van het Flandria-label. Al deze systemen moeten garanderen dat het hele productieproces van groenten, fruit en andere plantaardige producten in de land- en tuinbouw aan voldoende kwaliteitseisen voldoet.

Ik wil opmerken dat ons monitoringsysteem eigenlijk zeer goed werkt. We zijn, samen met Nederland, de eersten geweest die de Russische markt en de Russische autoriteiten hebben kunnen overtuigen. We mogen onze groenten en ons fruit weer naar Rusland uitvoeren. De eerste vrachtwagen uit Europa is deze week toegelaten.

Eerst is geprobeerd de zaak op het niveau van de Europese Commissie op te lossen. Rusland heeft het uiteindelijk opgelost. Dat is niet van een leiden dakje gegaan. Eigenlijk laat een Europese regeling in theorie toe vanuit alle landen weer naar Rusland te exporteren. Eigenlijk is het momenteel enkel mogelijk vanuit België of vanuit Nederland naar de Russische markt te exporteren. Het FAVV, het monitoringsysteem en het hele autocontrolesysteem bieden voldoende garanties. Het water, de meststoffen en de plantenbeschermingsmiddelen worden voldoende gecontroleerd. Er zijn in het hele systeem van de land- en tuinbouw voldoende garanties ingebouwd. Alles gebeurt op een veilige manier.

Ik kan me natuurlijk niet over individuele gevallen of over eventuele overtredingen uitspreken. Dat moet door de bevoegde inspectiediensten worden vastgesteld. We zullen er

bij onze landbouwers op blijven aandringen de normen te respecteren en de controlesystemen te volgen. In het voorlichtingsapparaat dat door het departement ter beschikking wordt gesteld, leggen we sterk de nadruk op de naleving van de hygiënische normen. Dat geldt ook voor het water. Het Flandria-label is een zeer streng kwaliteitslabel dat op de buitenlandse markten sterk wordt gewaardeerd. De situatie in Rusland bewijst dat we dit goed aanpakken. De hele problematiek van de veiligheid van de producten wordt vooral door het FAVV opgevolgd.

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Het is zeker niet de bedoeling met deze vraag om uitleg een of twee landbouwers te viseren. Het gaat hier om rioolwater dan van huishoudens afkomstig is. Dat is een andere vorm van vervuiling dan de vervuiling die door de VMM wordt gemeten en dan de vervuiling die van nature in oppervlaktewater aanwezig is.

Bepaalde bacteriologen stellen dat de EHEC-bacterie in het menselijk lichaam is ontstaan en daar zijn sterkte en zijn antibioticaresistentie heeft opgebouwd. Dat gebeurt blijkbaar niet in de natuur. Indien we rioolwater dat van huishoudens afkomstig is en dat menselijke afvalstoffen bevat, voor de beregening van onze groenten gebruiken, lijkt me een gevaarlijke situatie te ontstaan.

Het beleid zou kunnen inhouden dat oppervlaktewater waar rioolwater in terechtkomt het best niet meer voor de besproeiing van consumptiegoederen wordt gebruikt. Dit staat los van eventuele andere vervuilingen van het water. Het aspect van de bacteriologische besmetting verontrust me enigszins. Dat lijkt me veel gevaarlijker dan een wespensteek of zo.

Minister-president Kris Peeters: We gaan ervan uit dat een landbouwer volgens de code van de goede landbouwpraktijken werkt. Het water dat voor de beregening wordt gebruikt, moet aan de bacteriologische minimumvereisten voldoen. Die normen zijn iets minder streng dan de normen voor de menselijke consumptie. Het gaat immers om beregening.

Een andere vraag is op welk tijdstip in de groeifase van een landbouwproduct het water wordt toegediend. De landbouwer moet steeds oog hebben voor de bacteriologische kwaliteit. De landbouwer heeft de verantwoordelijkheid producten af te leveren die vervolgens heel streng worden gecontroleerd. We weten immers ook niet wat er zoal met de regen uit de lucht valt.

Op het einde, als het product aan de veilingen wordt geleverd, treedt een controlesysteem in werking. De commissie heeft vorige week nog een voorbeeld hiervan bezocht. Onze handelwijze verdient in feite navolging in andere landen. We controleren in elk geval de bacteriologische kwaliteit van onze producten. Voor het overige rekenen we op de goodwill van onze landbouwers. Zij moeten de codes volgen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■